

บันทึก

เรื่อง องค์ประกอบของคณะกรรมการแพทยสภาตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ
วิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ (กรณีคณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต)

กระทรวงสาธารณสุข ได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๑๐๐/๑๑/๐๗๒๕ ลงวันที่ ๓๐
พฤษภาคม ๒๕๓๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงสาธารณสุขได้รับแจ้ง
จากมหาวิทยาลัยรังสิตว่า มหาวิทยาลัยรังสิตได้เปิดดำเนินการสาขาวิชาแพทยศาสตร์จากการ
อนุญาตของทบวงมหาวิทยาลัย และเห็นสมควรที่คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
ได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการแพทยสภาตามมาตรา ๑๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม
พ.ศ. ๒๕๒๕ กระทรวงสาธารณสุขได้ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นแล้วปรากฏว่า มหาวิทยาลัยรังสิตได้
มีการประชุมกรรมการสภามหาวิทยาลัยรังสิต ครั้งที่ ๑/๒๕๓๑ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๑ เรื่อง
โครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ ซึ่งคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยรังสิตได้ให้ความเห็นชอบใน
การเปิดดำเนินการคณะแพทยศาสตร์ในปีการศึกษา ๒๕๓๒ แต่ยังไม่อาจวินิจฉัยได้ว่าคณบดีคณะ
แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต จะร่วมเป็นคณะกรรมการแพทยสภามาตรานี้มาตรา ๑๔ แห่ง
พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้หรือไม่ กระทรวงสาธารณสุขจึงขอหารือมาเพื่อ
วินิจฉัยความเห็นของมหาวิทยาลัยรังสิตดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อ
หารือของกระทรวงสาธารณสุขโดยได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงาน
ปลัดกระทรวง) และผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานปลัดทบวง) ประกอบแล้วเห็นว่า
ปัญหาที่หารือว่า คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต จะร่วมเป็นกรรมการแพทยสภา
โดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้หรือไม่ นั้น
เป็นปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาความหมายของถ้อยคำในกฎหมาย ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๔
แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่กำหนดว่า “ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง
เรียกว่า “คณะกรรมการแพทยสภา” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมการ
แพทย์ อธิบดีกรมอนามัย เจ้ากรมแพทย์ทหารบก เจ้ากรมแพทย์ทหารเรือ เจ้ากรมแพทย์ทหาร
อากาศ นายแพทย์ใหญ่กรมตำรวจ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการ

^๑ มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการแพทยสภา”
ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมอนามัย เจ้ากรมแพทย์ทหารบก
เจ้ากรมแพทย์ทหารเรือ เจ้ากรมแพทย์ทหารอากาศนายแพทย์ใหญ่กรมตำรวจ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ใน
มหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยแพทยศาสตร์ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดย
สมาชิกอีกจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการโดยตำแหน่งในขณะเลือกตั้งแต่ละวาระ และให้เลขธิการเป็น
กรรมการและเลขานุการ

วิทยาลัยแพทยศาสตร์ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกอีกจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการโดยตำแหน่งในขณะเลือกตั้งแต่ละวาระ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ” โดยปัญหามีอยู่ว่าถ้อยคำว่า “คณบดีคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัย” ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ ดังกล่าวนั้น จะหมายถึงผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ อันได้แก่ มหาวิทยาลัยที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ หรือจะหมายความถึงผู้ดำรงตำแหน่ง คณบดีคณะแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยทุกแห่งที่มีการเรียนการสอนใน “คณะแพทยศาสตร์” ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นของรัฐ หรือมหาวิทยาลัยของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นโดยได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒

ในปัญหานี้เห็นว่า โดยหลักของการตีความนั้น หากถ้อยคำในบทบัญญัติของกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรบัญญัติความไว้อย่างไร ก็จะต้องตีความไปตามข้อความและภาษาที่ใช้อยู่ในบทบัญญัตินั้นเป็นสำคัญ จะวินิจฉัยให้มีความหมายเกินไปกว่าที่เขียนไว้ หรือจะเอาค่านอกเหนือไปจากที่เขียนไว้มาวินิจฉัยหาได้ไม่ คำว่า “มหาวิทยาลัย” นั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้ให้ความหมายไว้ว่า “สถานศึกษาชั้นอุดมศึกษาซึ่งมีหลายคณะด้วยกัน และมีอำนาจที่จะประสาทปริญญาให้แก่ผู้ที่สำเร็จวิชาในคณะนั้น ๆ ” ดังนั้น การที่ถ้อยคำในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ กำหนดโดยใช้ถ้อยคำให้ “คณบดีคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัย” ย่อมมุ่งหมายถึง คณบดีของคณะแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งและเปิดดำเนินการเรียนการสอนในคณะแพทยศาสตร์โดยถูกต้องตามกฎหมาย โดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นหรือมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นโดยได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน นอกจากนั้น ในกรณีที่กฎหมายมุ่งหมายจะให้หมายถึงมหาวิทยาลัยของรัฐโดยเฉพาะ ก็จะต้องมีถ้อยคำว่า “ของรัฐ” ต่อท้ายคำว่า “มหาวิทยาลัย” ด้วย ดังเช่นคำว่า “ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ” ที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือในกรณีที่กฎหมายมุ่งหมายจะกำหนดให้คณบดีคณะใดคณะหนึ่งในมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการชุดใด กฎหมายจะบัญญัติโดยใช้ถ้อยคำให้เห็นเช่นนั้นไว้โดยชัดเจน ดังจะเห็นได้จากการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒^๒ หรือองค์ประกอบของ

^๒ มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการยา” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมอนามัย เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเภสัชศาสตร์สองคน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีก ไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน ในจำนวนนี้อย่างน้อยสองคนจะต้องเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ

คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีตามมาตรา ๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕ การที่องค์ประกอบของคณะกรรมการของทั้งสองพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดโดยระบุไว้ชัดเจนว่า ผู้ดำรงตำแหน่ง “คณบดีคณะเภสัชศาสตร์” ที่จะเป็นกรรมการในคณะกรรมการยาได้ จะต้องเป็นผู้แทนของทบวงมหาวิทยาลัย อันจะต้องเป็นเรื่องของส่วนราชการเท่านั้น และผู้ดำรงตำแหน่ง “คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี” ผู้ที่จะเป็นกรรมการในคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีจะต้องเป็น “คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” และ “คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” เท่านั้น ดังนี้เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๓) จึงเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ามหาวิทยาลัยรังสิตอันเป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้เปิดดำเนินการในสาขาวิชาแพทยศาสตร์ได้ ดังนั้น คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต จึงเป็นกรรมการในคณะกรรมการแพทยสภาโดยตำแหน่งตามนัยมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕

(ลงชื่อ) ไมตรี ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ให้รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการกอง กองควบคุมยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

^๓ มาตรา ๔ ให้มีกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี” เรียกโดยย่อว่า “ก.บช.” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงเศรษฐกิจการเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมทะเบียนการค้า อธิบดีกรมบัญชีกลางอธิบดีกรมสรรพากร ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกแปดคนในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวน

ให้ ก.บช.เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยประธานกรรมการในกิจการทั้งปวงอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของประธานกรรมการตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนประธานกรรมการในเมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจแต่งตั้งซ้ำอีกได้ แต่ไม่เกินกว่าสองครั้งติดต่อกัน

^๔ มาตรา ๑๕ ผู้รับใบอนุญาตจะเปิดดำเนินการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสาขาวิชาใดได้เมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

การขออนุญาตและการอนุญาตเปิดดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ปฏิบัติราชการแทน เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๓๕